

Filosofie a její doba

Každá filosofie na sobě nese výrazné stopy společenské i historické doby, v níž vznikala. Ale není to zdaleka tak jednoduché, aby ji bylo možno jednoznačně a úplně vyložit z této její doby. Složitost vztahu mezi filosofií a její dobou je především dána tím, že žádný filosof nereaguje ve svém myšlení na všechno, co mu jeho doba dává k dispozici, a za druhé tím, že každý filosof reaguje také na minulost, zejména pak na minulé filosofy a jejich myšlenky - a opět ani v tomto případě nikdy na všechny, ale zase jen na něco z té minulosti. Už jen ten výběr toho, nač filosof ve svém myšlení reaguje a na co navazuje (pozitivně nebo odmítavě), je více nebo méně jedinečný a významnou úlohu v tom hraje řada nesnadno zjistitelných a dešifrovatelných momentů, mezi nimiž je třeba vidět také něco jako náhodu. Zvláště však nesmíme zapomínat, že každý filosof je svým myšlením zaměřen nejen na minulost a současnost, ale také a dokonce velmi často především na budoucnost, a to nejen na svou osobní (tak se chová ostatně každý člověk, který prošel evropskými vlivy), ale i společenskou a politickou, dnes už také mezinárodní a světovou. A v neposlední řadě na budoucnost filosofického myšlení, kterou chce také sám do jisté míry svými koncepcemi ovlivnit.

(Písek, 040414-1.)